

Μαρία Παναγοπούλου : ΒΟΥΡΚΩΜΕΝΟΙ ΑΓΓΕΛΟΙ

Ἡ Μαρία Παναγοπούλου μὲ τὸ δεύτερο βιβλίο της ΒΟΥΡΚΩΜΕΝΟΙ ΑΓΓΕΛΟΙ — τὸ πρῶτο της : «Γεύση χρόνου» ποιήματα, 1972 — κάνει φανερὴ τὴν προσπάθειά της νὰ προχωρήσει στὴν ποίηση βαθιά. Προσπάθεια συνειδητὴ πάνω σὲ θέματα καὶ μορφὴ ἀντικρίζοντας τὴ ζωὴ θαρρετά, γιατί θέλει νὰ πεί μὲ τὸν τρόπο της ἐλεύθερα τὸ ὄχι στὴν ἀνθρώπινη ἀσυναρτησία' χρησιμοποιοῦντας ἀκόμα καὶ τὴν εἰρωνεία μ' ἕναν ἔξυπνο ἰδιαιτέρου τρόπου, ὅπως στίς «Μικρὲς Ἀγγελίες», «Ἀνταποκρίσεις», «Πρόσκλησις» κ.ἄ.

Ὡστόσο φαίνεται κι ἡ ἀδυναμία της στὴ γλώσσα, πού σὲ μερικὰ ποιήματα φτάνει σὲ μᾶς ἄλλοτε σχεδὸν ἀκατέργαστη κι ἄλλοτε ὄχι σταθερή. Καὶ πιστεύω εἶναι αὐτό, ἡ γλώσσα, πού τὴν ἐμποδίζει νὰ ἐκφραστεῖ ὅπως θὰ ἤθελε καὶ νὰ δουλέψει σωστά τὸν στίχο.

Ἐπάρχουν καὶ ποιήματα — κυρίως μικρά — πού ξεχωρίζουν καὶ μᾶς ἀναγκάζουν νὰ σταθοῦμε, ὅπως τὸ «Τηλεγράφημα» :

Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ τριαντάφυλλα.

Μονάχα,

Ποῦ εἶναι Κόκκινα καὶ μέ... πο-
νάνε !

(Φταίει τὸ δελτίο εἰδήσεων τῶν δέ-
κα)

Σὲ φιλω.

ἢ τὸ «Μνημόσυνο» :

Δὲν ἦσαν οἱ νεκροί

πού περιμέναν τὸ ψυχασάββατο.

Εἴμαστ' ἡμεῖς,

πού εἴχαμε ἀνάγκη νὰ τοὺς θυμηθοῦ-
με.

Συμπερασματικὰ χαίρουμαι πού ἡ ποίηση ἀγαπιέται ζωὴ καὶ μάλιστα ἀπὸ ἀνθρώπους νέους — κι αὐτὸ λέει πολ-
λὰ — καὶ κείνο πού μένει εἶναι νὰ διαβάσουμε αὐτὴ τὴν ποίηση συμμετέ-
χοντας ἔ«σι στὸν ἀγῶνα τους καὶ στίς ἐλπίδες τους.

Διονύσης Καρατζᾶς

Μαρία Λαγγουρέλη : ΚΙΡΚΗ ΚΑΙ ΚΡΙΚΟΙ, ΑΙΘΟΥΣΑ ΑΝΑΜΟΝΗΣ

Ἐπάρχουν τελικὰ πολλοὶ ἄνθρωποι πού βγάζουν βιβλία χωρὶς νὰ θέλουν νὰ κα-
ταταγοῦν στὸ εἶδος τοῦ «λογοτέχνη» ἢ τοῦ «συγγραφέα», πού ἀφομοιώνουν στὸ ἦθος καὶ στὴ φύση τους τὰ βιβλία τους, ὥστε αὐτὰ νὰ ἐνεργοῦν ἐκφραστικὰ μᾶς ἀνθρώπινης ὄντοτητας. Νομίζω πὼς τὸ χαρακτηριστικὸ αὐτὸ δηλώνει ἀθθεντικότητα καὶ ποιότητα : ἀπ' αὐτὰ βγαίνει ὅτι μεγάλο' ἀλλὰ καὶ πάλι τὸ μεγάλο εἶναι κάτι συμπτωματι-
κὸ καὶ τελικὰ ἀδιάφορο γιὰ τὸ δημιου-
ργό του.

Ἡ Μαρία Λαγγουρέλη νομίζω πὼς εἶ-

ναι αὐτοῦ τοῦ ἦθους γυναίκα : ἀπλή, οἰκεία κι ἄμεση. Ἡ τέχνη της τῆς πᾶει, τῆς μοιάζει, θλέπεις κι ἀγγίζεις μὴ γυναίκα μῆσα ἀπ' τὰ βιβλία της. Ἀκόμη καὶ τὸ ὅτι δὲν ἀποφασίζει ἂν εἶναι ποιήτρια ἢ πεζογράφος εἶναι δη-
λωτικὸ τῆς φύσης της : πιὸ πολὺ θέ-
λει νὰ ὑπάρχει παρὰ μιλάει. Μένει λοιπὸν ἡ γλώσσα, μένει δηλαδή τὸ προχώρημα τῆς Λαγγουρέλη, μῆς γυ-
ναίκας, στὴ ζωὴ της. Κατὰ τὸ προχώ-
ρημα, καὶ ἡ ἀξία.

Πάντως τὴ χαίρομαστε κιόλας.

Σωκρ. Λ. Σκαρτοῆς

